

Розділові знаки при вставних словах, словосполученнях

В усному мовленні вставні конструкції виділяють паузами, а на письмі відокремлюють розділовими знаками (найчастіше – комами) незалежно від місця в реченні.

Комами відокремлюємо:

вставні слова та словосполучення;

- Лежав, **мабуть**, з годину, доки очунявся (О. Вишня).

два вставних слова одне від одного;

- **Отже, по-перше**, «традиційний» карантин, який до того був передбачений до 31 грудня, продовжено до 28 лютого (Зі ЗМІ).

вставні слова від усіх попередніх сполучників, крім сполучника **а**;

- По вулиці йду і, **здається**, уперше розплющив я очі на світ (О. Підсуха)

Комами НЕ відокремлюємо:

вставні слова від протиставного сполучника **а**, якщо він стосується цих вставних слів;

- **А мабуть**, були ж якісь ознаки, міти, що світ легковажно їх не помітив (Г. Паламарчук).

вставні слова, що стоять на початку або в кінці відокремлених зворотів (їх виділяють разом з усім зворотом).

- Вона нервувала, **видно чекаючи на звістку від друзів**.

Практичні завдання

Розставити розділові знаки в реченнях зі вставними словами. До яких груп за значенням належать подані вставні слова?

1. Поету кажуть треба знати мову та ще й уміти вправно римувати

(В. Симоненко).

У цьому реченні слово «кажуть» є вставним (указує на джерело повідомлення), тому воно відокремлюється з обох боків комами:

Поету, **кажуть**, треба знати мову...

2. І може в ту годину, в ту хвилину вродилась пісня (М. Рильський).

Вставним є слово «може» (указує на невпевненість), воно відокремлюється комами, зокрема й від сполучника **і**.

І, **може**, в ту годину...

3. По-перше треба придбати квитки, а по-друге накупити сувенірів (З підручника).

Вставними є слова «по-перше» та «по-друге» (вказують на зв'язок між думками та послідовність), тому після них варто поставити коми. Після сполучника **а** кома не ставиться, адже він стосується вставного слова.

По-перше, треба придбати квитки, **а по-друге**, ...

Ілюстративний матеріал

Гербу України, справді, понад тисячу років.

початок речення , **ВС** , кінець речення .

Справді, Гербу України понад тисячу років.

ВС , кінець речення .

Гербу України понад тисячу років, справді.

початок речення , **ВС** .

Рекомендовані джерела

1. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D1%96%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BC%D0%B8-%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B2/>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=zwIG-aOOzm4>
3. <https://vseosvita.ua/library/vstavni-slova-slovospolucenna-recenna-ta-rozdilovi-znaki-pri-nih-259729.html>